
Benchmark hulpmiddelen en diensten

Gemeente Aalten

IPSE Studies | Delft, 30 januari 2025

Introductie

Dit rapport geeft inzicht in de kostendoelmatigheid van de verstrekking van hulpmiddelen en diensten door de gemeente Aalten in 2022 en hoe deze zich verhoudt tot die van andere gemeenten.

Voor een toelichting op de gegevens en resultaten van het onderzoek verwijzen wij graag naar het onderzoeksrapport [Kostendoelmatigheid Wmo. Factsheet 4 | hulpmiddelen en diensten](#). Daarin wordt ook aangegeven met welke onzekerheden de uitkomsten omgeven zijn. De gepresenteerde uitkomsten zijn indicatief voor de richting waarin verbeteringen mogelijk zijn.

De benchmarkrapportage over hulp bij het huishouden in Aalten bevat gegevens over kosten, cliënten, inkoop en kostendoelmatigheid. Naast de gegevens van Aalten presenteert de tabel de cijfers van 19 andere gemeenten die qua inkoopkosten het meest op Aalten lijken.

Deze gegevens worden hierna in een tabel weergegeven en betreffen:

- inkoopkosten, ook wel programmakosten genoemd (in € 1000);
- totale kosten: inkoopkosten en gemeentelijke uitvoeringskosten (in € 1000);
- aantal cliënten;
- aandeel cliënten met niet-westerse migratieachtergrond (%);
- aandeel cliënten van 60 jaar en ouder (%);
- aandeel cliënten met een inkomen lager dan 30.000 euro per jaar (%);
- *overhead ratio**: *verhouding uitvoeringskosten en inkoopkosten* (%);
- score van de aan de overhead ratio gerelateerde kostendoelmatigheid (%);
- positie op de ranglijst van de scores van de aan de overhead ratio gerelateerde kostendoelmatigheid;
- score van de overige, niet aan inkoop gerelateerde, kostendoelmatigheid (%);
- positie op de ranglijst van de scores van niet aan de inkoop gerelateerde kostendoelmatigheid.

* In tegenstelling tot de analyses van de andere Wmo-voorzieningen is, vanwege ontbrekende gegevens, bij hulpmiddelen en diensten alleen de 'overhead ratio' als inkoopkenmerk in het analysemodel opgenomen. De duiding van de verschillen in kostendoelmatigheid tussen gemeenten is hierdoor beperkt.

Kosten, cliënten, overhead ratio en kostendoelmatigheid

Tabel 1 Kosten, cliënten, overhead ratio en kostendoelmatigheid van Aalten en vergelijkbare gemeenten

Gemeente	Inkoopkosten	Totale kosten	Cliënten	Aandeel niet-westerse cliënten	Aandeel cliënten 60-plus	Aandeel cliënten laag inkomen	Overhead ratio	Doelmatigheid gerelateerd aan overhead ratio	Positie op ranglijst*	Overige doelmatigheid	Positie op ranglijst*
Nunspeet	665	1341	985	3,0%	71,6%	58,4%	50,0%	68,3%	276	74,3%	114
De Wolden	669	784	760	0,5%	73,0%	65,8%	17,2%	89,4%	169	82,3%	74
Westerveld	671	766	785	0,5%	83,4%	60,5%	14,2%	90,7%	160	58,8%	248
Cranendonck	672	952	690	0,5%	79,7%	57,2%	41,7%	73,6%	243	70,4%	144
Harlingen	675	678	1005	3,0%	86,6%	69,2%	1,0%	100,0%	38	69,3%	154
Echt-Susteren	680	728	1815	0,8%	83,5%	62,8%	7,1%	96,0%	112	100,0%	18
Kapelle	684	750	615	1,6%	82,9%	53,7%	9,7%	93,8%	127	49,0%	297
Bunschoten	684	684	895	2,8%	72,1%	56,4%	1,0%	100,0%	19	92,9%	44
Brielle	688	754	960	2,6%	85,4%	44,8%	9,6%	93,9%	126	64,9%	196
Aalten	693	1007	1130	2,2%	74,8%	63,7%	45,3%	71,3%	254	100,0%	20
Best	695	942	865	4,6%	80,9%	50,9%	35,5%	77,5%	228	75,8%	105
Enkhuzen	695	764	975	4,1%	82,1%	53,3%	9,9%	93,7%	129	69,1%	157
Winterswijk	701	1032	890	5,1%	71,3%	65,7%	47,2%	70,1%	268	90,0%	51
Urk	704	880	480	0,5%	67,7%	46,9%	25,0%	84,3%	198	60,3%	241
Baarn	707	713	1475	6,1%	73,6%	63,4%	1,0%	100,0%	24	100,0%	16
Laarbeek	713	725	1120	0,5%	83,9%	63,4%	1,7%	99,6%	76	88,9%	55
Lisse	715	715	895	3,4%	84,9%	55,9%	1,0%	100,0%	61	76,4%	96
Borne	723	818	1350	3,7%	79,3%	55,6%	13,1%	92,0%	146	99,5%	36
Opsterland	726	1231	955	1,0%	74,3%	68,6%	50,0%	68,3%	279	78,0%	90
Soest	731	741	1735	8,6%	79,3%	53,0%	1,4%	99,7%	72	100,0%	33

* Geordend van hoogste (positie =1) naar laagste kostendoelmatigheid (positie = 316).

Algemene effecten schaal, cliëntkenmerken en overhead ratio

Uit de resultaten van de [analyse](#) van de kostendoelmatigheid van de verstrekking van hulpmiddelen en diensten in 316 gemeenten blijkt dat de kosten per cliënt sterk samenhangen met de grootte van de gemeente. Naarmate een gemeente groter is daalt de kostprijs per eenheid dienstverlening. Er is hier dus sprake van schaalvoordelen. Voor de grootste gemeenten is dit effect kleiner dan voor de andere gemeenten. Voor deze gemeenten zijn de schaalvoordelen dus geringer.

Ook blijkt dat de kosten negatief samenhangen met het aandeel 60-plussers. Dat impliceert dat de kosten per eenheid dienstverlening voor deze groep cliënten gemiddeld lager liggen. Voor het aandeel cliënten met een niet-westerse achtergrond en het aandeel cliënten met een laag inkomen kon een dergelijk verband niet worden vastgesteld.

Een hoge overhead ratio heeft bij alle gemeenten een significant positief effect op de kosten en dus een negatief effect op de kostendoelmatigheid.

Andere benchmarkrapportages op het gebied van het sociaal domein

De afgelopen jaren heeft IPSE Studies de kostendoelmatigheid van de gemeentelijke dienstverlening op verschillende onderdelen van het sociaal domein onderzocht. Op basis van de resultaten hiervan is het ook mogelijk voor andere voorzieningen op dit domein benchmarkrapportages samen te stellen. Informatie over de inhoud, prijs en bestelwijze van deze rapportages is [hier](#) te vinden.

Disclaimer

De gegevens zijn afkomstig uit statistieken van het dataplatform Waarstaatjegemeente, het CBS, gemeentelijke jaarrekeningen en de Monitor Gemeentelijke Inkoop Sociaal Domein. De gegevens zijn met de grootst mogelijk zorg verzameld en op plausibiliteit gecheckt. Niettemin is het mogelijk dat er onnauwkeurigheden in de gegevens voorkomen. Bij een uitgebreide inspectie viel ons een aantal zaken op; zoals dat sommige gemeenten een extreem laag aantal cliënten of lage/hoge uitvoeringskosten rapporteren. Wij hebben bij een aantal gemeenten navraag gedaan. Slechts in een enkel geval kwam daar een bevredigend antwoord op terug. Daar waar de plausibiliteit in het geding is, hebben we de desbetreffende gemeente uit onze analyses verwijderd. Wij kunnen echter geen garantie geven dat de gegevens die in het analysebestand resteren helemaal correct zijn.